

1 Mottenvanger van Ferraris

In de middeleeuwen stond een kleine burcht of mottekasteel langs de weg tussen Bever en Twee-Akren. Op de 'Ferrariskaarten' van eind 18de eeuw bleef van die Beverse motte niet veel meer over dan een enorme molshoop. Het landschap zelf veranderde minder ingrijpend, maar kreeg vooral nóg meer hagen, knobomen, poelen, graften en kleine boomgaarden. Dit authentieke landschap kan je ook vandaag nog geregeld terugvinden in het Pajottenland. Wandel langs het kleine autobaanje omhoog en je geniet van beschutting door de meidoorns, vlieren en knotwilgen die Ferraris optekende. Enkele koeien laven zich aan een poel, traditioneel een drinkplaats voor vee.

Bever heeft weinig straatnamen. De oude motte ligt tussen de gehuchten Burcht, Bloemendaal en Akrenbos. De kaart van Ferraris kan je gratis bekijken via www.ngi.be.

2 Knotmolen Denut

Van aan de voormalige molen van Phil Denut kijk je uit over de vruchtbare graanakkers van Bever, Geraardsbergen (Oost-Vlaanderen) en Lessines (Wallonië). De molen werd in 1926 gekortwiekt maar ook in het landschap zie je heel wat knotwerk: knotwilgen, -essen, -elsen... Het gebruik van knobomen als houtleverancier is sterk verminderd, maar ze blijven onmisbaar voor het landschap en heel wat planten en dieren.

Steenuitjes, vleermuizen, spechten, mussen, insecten en planten gebruiken knobomen als 'stapstenen' en om zich te voeden, verschuilen en voort te planten. Enkel dankzij fijne groene netwerkjes van hagen, knobomen, poelen en perceelsranden kan de natuur overleven in ons intensief gebruikt landbouwgebied.

Tussen gehuchten Bosstraat, Burcht en Bloemendaal.

3 Landschapsklanken in Rosario

Het voormalig kloostertje in centrum Bever werd/wordt liefdevol verbouwd volgens duurzame en ecologische principes. Rosario is uitgegroeid tot een oase voor mens en omgeving met streekeigen planten, oude kruiden en tijdloze mijmerplekken. Je kan in Rosario terecht voor een bezinnend verblijf of voor internationaal vermaarde (klassieke) concerten. Elke zomer trekt Rosario er op uit om intens te genieten van het volle Pajottenlandschap.

Tijdens het Musica Sacra zomerfestival op 14 en 15 augustus ontmoeten muziek, woord, kunst en natuurbeleving elkaar op meerdere locaties in en rond Bever. Musica Sacra brengt tijdloze en eeuwenoude sacrale muziek en doet op pure klanken nadenken over het landschap van vroeger, nu en later.

Poreel 10a, Bever, best parkeren op het dorpsplein. Web: www.musicasacra.be, www.rosario.be

4 Grenswater van de Mark

De rivier de Mark kronkelt zowat 20 kilometer door Galmaarden en Herne en mondt bij Twee-Akren uit in de Dender. De naam 'Mark' wijst er op dat het riviertje door een oud grensgebied stroomt (marka is een grens, een limiet). In de vallei van de Mark vind je waardevolle vochtige elzenbossen met o.a. moerasspirea.

Vergeet je verrekijker niet: wie weet krijg je een geelgors, wespendif of buizerd in het vizier. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft 40 hectare onder haar hoede en ook VZW De Mark en Natuurpunt beheren enkele natuurgebieden rond de Mark.

Diverse plekjes en watermolens, bijvoorbeeld stroomafwaarts van het Baljuwhuis in centrum Galmaarden naar de Heetveldmolen (Munkbaan).

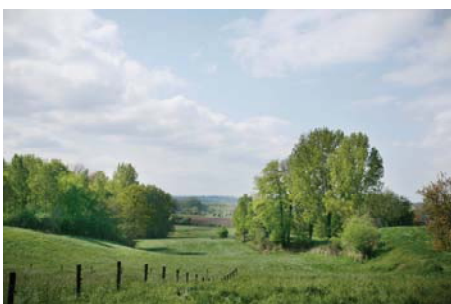

5 Wandel/vlieg mee met de Ringmus

Alle hens aan dek voor onze 'boerennatuur' en akkervogels, want op 25 jaar verdwenen 95% van de veldleeuweriken. Ook geelgorzen, patrijzen, putters... hebben het steeds moeilijker. Gerichte acties in samenwerking met landbouwers kunnen gelukkig snel resultaat opleveren: overwinterend graanranden en grasruigtestroken zorgen voor nestgelegenheid en dekking, zaden als wintervoedsel en insecten als zomervoedsel.

De gemeente Galmaarden koestert haar ringmussen en stippelde drie ringmuswandelingen uit langs prachtige landbouw-natuurruimtes. Deze actie past binnen de campagne 'Je hebt meer burens dan je denkt'.

Start aan het Baljuwhuis, Marktplein 17, Galmaarden. Momenteel is enkel de wandeling van 9 km bewegwijzerd.

6 Mijnbouw in stiltegebied

Neen, de Congoberg is niet gemaakt door mijnwerkers. Het is een zogenaamde 'getuigenheuvel': de top van de berg bestaat uit harde ijzerzandsteen waarrond de rest van het landschap is weggespoeld. Toch heeft de Congoberg wel degelijk een mijnverleden: rond 1900 stonden hier armtierige lemen huisjes waar vooral arme mijnwerkersgezinnen woonden. De mannen pendelden iedere dag naar de Borinage. Vandaag zijn de drillboren en zware machines verder dan ooit want het gebied is nu een beschermd landschap en een erkend 'stiltegebied'. Wandel langs het stilte-wandelpad en geniet niet alleen van de stilte: het aangename geluid van dravende trekpaarden in de verte en tsjirpende krekels op een warme zomeravond zullen je bekoren.

Congobergstraat, Vollezele. De wandelbrochure van het stiltepad is o.a. te koop bij VVV Pajottenland, 17, Galmaarden. Web: www.portaalvandestilte.be, www.toerismepajottenland.be

10 Dronkaards in de Aerebeek?

In deze vallei kan je onmogelijk met dorst blijven rondlopen want de prachtige Aerebeek kronkelt zich langs alle kanten en hoeken. Heel wat plaatsnamen duiden op een natte omgeving: Nattendries, Dronckaertweg, Broeckaertweg. Een dronckaert was een drinkput voor vee en broeck verwijst naar een vochtige weide. Wie geen zin heeft in water kan zich laveloos drinken aan het prachtige landschap waar natuur en landbouw nog hand-in-hand gaan.

Geniet en drink (zonder mate) van een 'Cuvée Pajottenland' met de smaak van meidoornhagen, knotwilgen, weidse uitzichten, bosjes, kleine akkertjes, hoogstamboomgaarden, kapellen, vierkanthoeves en golvende heuvelruggen. Wandel zeker ook even omhoog langs de trapjes van de Dronckaertweg voor een prachtig uitzicht.

11 Hoogstam-paradijsvruchten

Een hoogstamboomgaard met streekfruit - appels, peren, kersen, kweeperen... - is een 'vijfsterrenhotel' voor de natuur. Dieren vinden er voedsel, rust en nestplaats. Vogels zoals de zanglijster kiezen hun zangpost in de hoge fruitbomen. Een steenuiltje huist in de holte van een oude boom. De bloesems vormen een stuifmeelbron voor vele insecten. Afgevalen fruit trekt vogels, vlinders, egels en eikelmuizen (fruitratjes). In Herne zijn nog heel wat oude en - gelukkig - ook steeds meer nieuwe hoogstamboomgaarden. Het Regionaal Landschap stippelde een wandel- en fietstocht uit. Of volg begin mei gewoon de bijen langs de bloesems.

Diverse locaties in groot-Herne.

Je kan de fiets- en wandelkaart 'Boomgaardentocht' bestellen via www.rlzzz.be.

12 Wad aan 't Konijnenbos

De kerken van Herne en Sint-Pieters-Kapelle staan er intussen meer dan 900 jaar. Beide kerken zijn echter al duizenden jaren langer gezegend door het water van de Mark. Ze zijn gebouwd met een soort leisteen uit de oude groeve van het Konijnenbos. Als je van aan de Lepershoeve naar beneden wandelt dan zie je natuursteen bovenkomen aan beide kanten van de holle weg.

Even verderop kan je de Mark oversteken met een klein bruggetje. Of fiets gewoon door het water: dit is een natuurlijk wad (oversteekplaats) over de leisteenlaag dus zonder verharding met beton. De holle weg en de Mark vormen hier de grens tussen Wallonië en Vlaanderen en je waant je al dadelijk in de Ardennen!

Veldweg in het verlengde van de Roosbroekstraat (van aan Lepershoeve), Sint-Pieters-Kapelle.

7 Kesterheide: werelderfgoed van het Pajottenland

De Kesterheide is het hoogste punt uit de regio en ligt letterlijk en figuurlijk als een 'groene parel' in het landschap. Deze oeroude getuigenheuvel is een toverdoos waar natuur, cultuur, landbouw, landschap en geschiedenis samenkomen als symbool voor Gooik en het Pajottenland!

Wandel door dit Europees beschermd paradijsplekje en je loopt in de voetsporen van Neanderthalers, Kelten, Romeinen, de IJzeren Man en... rovers van de bende van de Tongsnijders die in holen onder de grond verborgen zitten. Natuurpunt Pajottenland-Gooik beheert 5 hectare van het bos.

Adres: kruis en Pervivo park in de Kesterheidestraat. Foto: Luc Bohez. Ontdek de Kesterheide op www.kesterheide.be

17 Op dreef in Ter Rijst

Het domein Ter Rijst bestaat uit een park (50 ha) en een afgesloten bosreservaat (30 ha) met een zeer gevarieerd bestand van inheemse bomen en heesters. 'Ter rijst' betekent dat er vroeger gemakkelijk rijshout werd gevonden: jonge tenen en twijgen van wilg, es en linde. Zowat heel het vogelbestand van Vlaanderen komt hier voor, waaronder heel wat zeldzame soorten zoals appelvink, buizerd, glanskop en de boomklever.

Er is geen gevaar voor boze wolven, maar let op voor "woeste" vuursalamanders en hazelwormen... Blijf dus maar op de paadjes: prachtige trage en groene wegen langs waardevol natuurlijk en cultureel erfgoed.

Parking van Ter Rijst in de Kasteelstraat, Pepingen.

18 'Beschermd' landschap van Drogo

De relikwieën van de heilige Drogo - patroon van de herders - kregen een passende rustplek in het landschap van Bellingen. Ze worden bewaard in de kerk, waartegen de koeien uitrusten. De kerk staat naast een grote hoeve, midden in de velden. Beide gebouwen zijn restanten van de voormalige abdij van Cantimpré (opgericht in 1215).

Drogo heeft het getroffen want hij mag elk jaar naar buiten tijdens de Drogo-omwegang. Honderden ruiters en gekostumeerde figuranten dragen hem in juni langs de vele kapellen. Spijtig genoeg kon Drogo het landschap niet beschermen tegen een ruilverkaveling 'oude stijl' die de meeste trage wegen en kleine landschapselementen uitgewist heeft. Paradise lost?

Cantimpréstraat en Trapstraat, Bellingen-Pepingen.

Laat je inspireren en bezorg ons een gedicht, tekening, foto, kijkdoos...

www.paradijsplekjes.be

